Interreg
Cofinanțat de UNIUNEA EUROPEANĂ
România – Bulgaria

Proiectul "Inițiativă transfrontalieră pentru formarea și implicarea comunităților religioase" este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională, în cadrul Programului Interreg VI-A România–Bulgaria.

## DEFINIȚIA PROIECTULUI

Prin definirea proiectului punem bazele și construim fundația pentru fiecare idee, fiecare obiectiv și fiecare provocare pe care dorim să o transformăm în realitate. Un proiect este mai mult decât o simplă listă de sarcini; este o provocare care ne impulsionează să mergem înainte și ne împinge să depășim limitele propriilor capacități. Definirea corectă a proiectului este instrumentul care ne ghidează în direcția potrivită și ne ajută să alegem cele mai bune mijloace și abordări pentru a obține succesul.

Termenul „proiect" își are originea în cuvântul latin *projectum*, care înseamnă „ceva aruncat înainte". Prefixul „pro" din *projectum* implică existența unei acțiuni preliminare.

În Dicționarul explicativ bulgar, termenul este definit astfel: (1) plan elaborat pentru construirea sau amenajarea a ceva, de exemplu „proiect pentru un monument" sau „proiect conceptual"; (2) text preliminar pentru ceva, de exemplu „proiect de rezoluție"; și (3) intenție, de exemplu „am proiectul să îmi petrec vara la mare".

Unul dintre specialiștii în managementul de proiect, Nieto-Rodriguez, oferă următoarea definiție a proiectului: proiectele sunt limitate în timp, ceea ce înseamnă că au un început și un sfârșit; ele necesită investiții sub forma resurselor de capital (bani, fonduri) și a resurselor umane (timp, cunoștințe); și sunt adesea realizate de persoane cu experiență și educație diferită, care poate nu au mai lucrat niciodată împreună.

Părțile interesate (stakeholderii) ale unui proiect sunt persoane, grupuri, organizații sau alte entități asupra cărora proiectul poate avea un impact pozitiv sau negativ. Proiectele reprezintă un set de activități incluse într-un plan, create pentru a conduce la obținerea unui rezultat sau a unei soluții specifice (un produs, un

serviciu, un eveniment etc.) care are valoare. Unele elemente ale unui proiect sunt unice; proiectul este ceva ce nu a mai fost făcut până atunci.

Conform definiției Project Management Institute (PMI), un proiect este un demers temporar întreprins pentru a crea un produs sau un serviciu unic. El se caracterizează prin limitarea sa în timp și necesită resurse specifice și o echipă care trebuie să lucreze în sincron pentru a atinge obiective și rezultate prestabilite.

Dar ce înseamnă un produs sau un serviciu unic și de ce proiectul este considerat un demers temporar? Să luăm ca exemplu o companie de tehnologie care își asumă responsabilitatea de a dezvolta un sistem inovator de management inteligent al unui oraș. Scopul său este crearea unui sistem care utilizează tehnologii avansate și senzori pentru a facilita și optimiza diferite aspecte ale vieții urbane – de la managementul transportului și eficiența energetică până la îmbunătățirea serviciilor pentru cetățeni.

Proiectul de dezvoltare a unui „oraș inteligent” are următoarele caracteristici:

1. **Caracter unic:** ideea unui sistem de management al orașului inteligent este în același timp inovatoare și unică, deoarece urmărește construirea unei infrastructuri inteligente care îmbunătățește calitatea vieții în zonele urbane.

2. **Cercetare și dezvoltare:** proiectul necesită desfășurarea de activități de cercetare, dezvoltarea de aplicații software, integrarea senzorilor și a infrastructurii, precum și testarea și optimizarea sistemului.

3. **Echipă multidisciplinară:** pentru dezvoltarea cu succes a unui sistem de management al unui oraș inteligent este esențială o echipă multidisciplinară. Aceasta include ingineri software, ingineri de comunicații, experți în managementul infrastructurii urbane și alți specialiști care colaborează pentru a crea soluții inovatoare.

4. **Demers temporar:** proiectul necesită o perioadă definită pentru dezvoltarea, testarea și implementarea sistemului. Perioada de realizare poate fi, de exemplu, de doi ani, după care proiectul se încheie odată cu livrarea de succes a sistemului inovator de management al orașului inteligent.

5. **Resurse:** dezvoltarea unui sistem inovator de management al unui oraș inteligent necesită resurse diverse, inclusiv diferiți specialiști (ingineri software, analiști de sistem, experți IoT și alții), finanțare, componente tehnice (elemente hardware și software necesare pentru construirea sistemului) și date din multiple surse. Aceste resurse sunt esențiale pentru crearea cu succes a unui sistem care va îmbunătăți infrastructura și serviciile urbane.

**Exemplu de proiect social: organizarea și desfășurarea unei campanii caritabile de sprijinire a familiilor nevoiașe înainte de Paști.**

Imaginați-vă că dumneavoastră și echipa dvs. sunteți voluntari și coordonatori în parohia bisericii ortodoxe locale. Primiți binecuvântarea preotului și sprijinul consiliului parohial pentru a organiza o campanie caritabilă înainte de Paști, având ca scop colectarea și distribuirea de ajutoare (alimente, haine, produse de igienă) pentru familiile nevoiașe din parohie. Obiectivul este să planificați, coordonați și implementați campania în cele două luni de dinaintea sărbătorii.

Acest demers temporar poate fi considerat un proiect social deoarece are următoarele caracteristici de proiect:

1. **Demers unic:** campania caritabilă este un eveniment unic, care va avea loc o singură dată în contextul acelei sărbători și al acelui an și pentru prima dată în parohia dumneavoastră. Ea este adaptată la nevoile specifice ale comunității locale și nu face parte din activitățile de rutină ale parohiei.

2. **Interval de timp definit:** proiectul are o perioadă clară de desfășurare – două luni înainte de Paști. Aceasta include planificarea, strângerea donațiilor, logistica pentru colectarea, sortarea și distribuirea ajutoarelor, precum și un raport final către parohie. După ce sosește sărbătoarea Paștelui și donațiile au fost distribuite, proiectul este considerat încheiat.

3. **Alocare specifică a resurselor:** proiectul necesită o distribuire direcționată a resurselor, incluzând timpul și efortul voluntarilor; contribuții financiare sau donații în natură (de la firme, enoriași și sponsori); spații fizice, cum ar fi săli sau încăperi pentru colectarea și sortarea ajutoarelor; mijloace de transport pentru livrarea donațiilor; și resurse de comunicare pentru promovarea campaniei prin buletinele parohiale, rețelele sociale și mass-media locală.

4. **Echipă multidisciplinară:** proiectul implică o echipă diversă de persoane cu abilități diferite, cum ar fi coordonatori care planifică activitățile; voluntari care colectează și distribuie ajutoarele; specialiști în comunicare care promovează campania; asistenți sociali sau lucrători pastorali care identifică familiile nevoiașe și comunică cu ele; precum și clerici care inspiră și ghidează campania prin îngrijire spirituală și rugăciune.

Odată ce campania caritabilă a fost încheiată cu succes înainte de Paști, donațiile au fost distribuite, iar comunitatea a primit îngrijire și încurajare, proiectul se încheie, împlinindu-și scopul social și spiritual temporar – o manifestare a compasiunii și solidarității creștine în ajunul uneia dintre cele mai mari sărbători din calendarul bisericesc.

Aceste diferite definiții sugerează că un proiect este ceva special și temporar, care necesită o organizare și un management clar, precum și resurse specifice, pentru a atinge rezultatele dorite și pentru a crea ceva nou și valoros.

Fiecare proiect urmărește să răspundă unei cereri sau nevoi apărute. Cu alte cuvinte, proiectul reprezintă soluția la acea nevoie sau cerere.

O nevoie sau cerință este definită ca o stare în care lipsa unei resurse sau a unui serviciu provoacă disconfort, nemulțumire sau împiedică atingerea unui anumit scop sau dorințe. Ea reprezintă un deficit sau o lipsă ce necesită împlinire sau rezolvare.

Nevoile pot fi fizice, emoționale, sociale, financiare sau pot ține de orice alt aspect în care există goluri sau discrepanțe. De exemplu, o nevoie fizică poate fi foamea sau setea; o nevoie emoțională poate fi dorința de recunoaștere și afecțiune; iar o nevoie financiară poate fi lipsa resurselor suficiente pentru a realiza un anumit obiectiv.

Nevoile sunt un factor important care determină apariția proiectelor. Atunci când există nemulțumire sau lipsă într-un anumit domeniu, aceasta poate duce la dezvoltarea unui proiect care să răspundă acestei nevoi și să rezolve problema. Înțelegerea și analiza nevoilor sunt esențiale în planificarea și managementul proiectelor, deoarece ne permit să ne concentrăm asupra problemelor reale și să oferim soluții eficiente.

Ce înseamnă un set unic de activități, sintagmă prezentă în aproape toate definițiile termenului „proiect”?

Un set unic de activități într-un proiect înseamnă că aceste activități sunt individuale și specifice proiectului în sine. Ele nu se repetă și nu apar în alte proiecte, ci sunt create și adaptate în mod special pentru a atinge obiectivele și rezultatele particulare ale acestui proiect. Chiar și atunci când unele activități par să se repete, potrivit lui Robert Wysocki, unul dintre principalii experți în managementul de proiect, „există întotdeauna ceva diferit de fiecare dată când activitățile de proiect se repetă”.

Setul unic de activități poate include diferiți pași, sarcini, procese, activități de cercetare, inițiative inovatoare sau acțiuni care sunt realizate pentru atingerea obiectivelor definite. Ele sunt concepute pentru a răspunde nevoilor și cerințelor specifice ale proiectului și pentru a-i conferi un caracter distinctiv și individual.

Natura unică a activităților de proiect oferă proiectului caracterul său deosebit și evidențiază capacitățile sale speciale, distingându-l astfel de alte proiecte. Aceasta reprezintă o combinație de strategii, planificare, execuție și control utilizate pentru atingerea obiectivelor și pentru ducerea proiectului la bun sfârșit.

Activitățile care alcătuiesc un proiect, potrivit lui Wysocki, „nu sunt acțiuni simple și repetitive precum tunsul gazonului, vopsitul sau spălatul mașinii. Din contră, ele

sunt complexe. De exemplu, proiectarea unei interfețe intuitive pentru un sistem de aplicații este o activitate complexă. Cele mai multe activități din proiectele moderne sunt complexe…".

În plus, activitățile sunt interconectate. „A fi interconectate înseamnă că există o relație logică sau tehnică între două activități. Există o ordine în succesiunea în care activitățile ce alcătuiesc proiectul trebuie finalizate. Ele sunt considerate legate deoarece rezultatul unei activități servește ca intrare pentru o alta. De exemplu, trebuie să proiectezi programul informatic înainte de a putea să-l codifici."

În definiția lui Nieto-Rodriguez citim, de asemenea, că proiectele sunt „adesea realizate de oameni cu experiență și educație diferită, care nu au mai lucrat împreună înainte".

Ce înseamnă acest lucru? Imaginați-vă o echipă de dezvoltatori software, designeri și specialiști în marketing care se reunesc pentru a dezvolta o nouă aplicație mobilă. Dezvoltatorii software pot avea experiență în programare, dar nu au mai lucrat cu designerii sau cu echipa de marketing. Designerii pot avea abilități creative, dar nu au mai participat la proiecte de dezvoltare software, iar specialiștii în marketing pot avea experiență în campanii publicitare, dar nu au lucrat în domeniul aplicațiilor mobile.

O astfel de echipă de persoane, cu specializări și experiențe diferite, trebuie să învețe să colaboreze și să comunice eficient pentru a atinge obiectivele stabilite și a finaliza proiectul cu succes. Acest lucru le cere să își depășească diferențele, să învețe unii de la alții și să utilizeze punctele forte și capacitățile fiecărui membru al echipei pentru a obține un succes comun.

O echipă multidisciplinară reunește diferite specializări și competențe, esențiale pentru implementarea cu succes a proiectului. Membrii ei colaborează, schimbă informații și experiență, își coordonează activitățile și lucrează împreună pentru atingerea obiectivelor proiectului. Fiecare dintre aceste roluri este important pentru funcționarea eficientă a echipei și pentru obținerea rezultatelor.

În definiția termenului „proiect" dată de Nieto-Rodriguez întâlnim, de asemenea, expresia „părți interesate" (stakeholderi). Cine sunt părțile interesate ale unui proiect? De obicei, acestea sunt grupuri sau persoane care au un impact direct sau indirect asupra proiectului și a rezultatelor lui sau un interes față de acestea. Ele sunt participanții afectați direct sau indirect de proiect și pot fi implicate în diferite faze și aspecte ale ciclului de viață al proiectului. În această discuție vom analiza în detaliu tipurile de părți interesate și rolul lor în pregătirea și implementarea proiectului, precum și în atingerea principalelor sale obiective.

Putem concluziona că un proiect reprezintă o succesiune atent planificată de sarcini, îndreptată spre atingerea unor obiective specifice și realizarea unor rezultate așteptate prin abordări și soluții inovatoare. Aceste eforturi sunt orientate către

satisfacerea nevoilor și cerințelor diferitelor părți interesate, precum companii, organizații, instituții publice sau nevoile individuale ale unui anumit grup social.

Proiectul este realizat în comun de o echipă multidisciplinară de specialiști, folosind metode și tehnologii inovatoare. El este limitat în timp și se concentrează pe obținerea unui rezultat specific, care oferă soluții noi și îmbunătățite la provocările cu care se confruntă respectivele părți interesate.

Finalizarea cu succes a unui proiect deschide oportunități pentru a răspunde nevoilor existente și pentru a furniza soluții inovatoare care vor avea un impact semnificativ asupra acestor părți interesate.